

BİR ÖMRÜN MÛSİKİSİ: RAHMI SÖNMEZOCAK

Mûsikîye vakfedilmiş, yarım asırlık bir ömür...

Derleyen: Semih ÖZDEMİR¹

Eski İstanbul'un yorgun surlarına komşu Eyüp semtinin, Akarçeşme mevkiinde, 1936 yılının Şubat ayında doğdu Rahmi SÖNMEZOCAK. “51 sene, bu mûsikîye hizmet etmekle mes’ud ve bahtiyar oldum” diyerek müziğe olan tutkusunu gözler önüne seren sanatçı, ona vakfettiği yarım asırlık ömrün içerisinde birçok dönüm noktası yaşamıştır. Öncelikle Türk Mûsikîsi kültürünün zirve yaptığı ve medeniyetler beşiği olan İstanbul’da, özellikle de yoğun bir mûsikî hareketliliğine sahip Eyüp’te gözlerini dünyaya açarak, ciddi bir mûsikî farkındalığıyla büyüdüğünü ifade etmek gerekir.

Mûsikîye olan ilgisi ve istidadı henüz çocukken fark edilen Sönmezocak’ın, yine çocuk yaşlarda tutkuya dönüşen bu ilgisi öğretmenleri ve ailesinin teşvikiyle karşılık bulmuştur. 1952 yılında, henüz 16 yaşındayken, dönemin önemli mûsikîşinaslarından Arif Sami Toker’e yönlendirilerek, ondan istifade edebilmesi mümkün kılınmıştır. Tutkuya dönüşen müzik yolcuğunun, Arif Sami Toker’le nasıl başladığını kendisi şu şekilde ifade etmektedir:

“1952 yılında ailemin teşviki ve desteğiyle Arif Sami Toker’den ders alabilme şansına eriştim. Küçük yaşta, içimdeki mûsikî aşkıyla, ikamet ettiğim Eyüp’ten Gülhane Parkı’nın giriş kapısının karşısında oturan Arif Sami Bey’e giderdim. Gittiğim derslerde kendisinden nazariyat öğrendim ve sayısız eser meşk ettim. Hocam bana en fazla 100 ders verebileceğini belirtmişti. Derslerim bitmiş ama ben doymamıştım, aksine mûsikîyi öğrenmeye daha da aç bir öğrenci olarak yeni bir hoca arayışına girişmiştim.”

¹ Arş. Gör., İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Türk Mûsikîsi Bölümü, semih.ozdemir@medeniyet.edu.tr

Mûsikî bilgi ve becerisini geliştirmeye başlayan Sönmezocak, Arif Sami Toker'den aldığı feyzle daldığı ummandan kana kana içmeye doyamamış ve derslerinin bitmesine müteakip yeni bir hoca arayışına girişmiştir. Bu arayışları sonuç bulmuş ve yine genç yaşında Nuri Halil Poyraz gibi bir ustayla bir araya gelme şansı yakalamıştır. Birkaç yıl düzenli olarak Nuri Bey'e derse geldikten sonra, hocasının teşvikiyle 1954'te açılan İstanbul Radyosu sınavlarına girmiştir. Henüz 18 yaşındayken Mustafa Nafiz Irmak, Cevdet Çağla ve Mes'ud Cemil gibi isimlerin karşısında verdiği imtihanı kazanarak İstanbul Radyosu'na katılmış, mûsikî serüveninde bambaşka kapıları aralamıştır. Radyo ona bir okul olmuş, sayısız kıymetli üstad ile çalışma fırsatı yakalamıştır. Buradaki stajyerliği süresince Münir Nurettin Selçuk, Yesârî Asım Arsoy, Refik Fersan, Melahat Pars ve Mustafa Nafiz Irmak gibi hocalardan edebiyat da dâhil olmak üzere mûsikîye dair dersler almıştır. Ayrıca bu sıralarda ud öğrenmeye de başlamıştır. Daha sonra, kendi tabiriyle “ilerleyen zamanlarda solo yapmaya da hak kazanmış, haftada 1 olmakla ayda 4 kez solo yapacak kadar” çıtasını yükseltmiştir. 1965 yılına gelindiğinde ise şefliğini Münir Nurettin Selçuk'un yürüttüğü İstanbul Belediyesi Konservatuvarı İcrâ Heyeti'nin imtihanlarını da kazanarak, İstanbul Radyosu'ndaki görevinin yanında orada da göreve başlamıştır.

1982 yılındaki emekliliğine dek hem İstanbul Radyosu'nda hem de İcrâ Heyeti'nde yürüttüğü görevler vesilesiyle sayısız kıymetli sanatkârdan faydalanmış ve onlarla sayısız konser vermiştir. Yine bu konserlerin bir serisinde Bekir Sıtkı Sezgin, Alaeddin Yavaşca, Kani Karaca, İhsan Özgen, Niyazi Sayın ve Necdet Yaşar gibi üstadlarla beraber yalnızca yurtiçinde değil Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde de Türk Mûsikîsi konserleri vermiştir. Bu tarihten sonra ise, emekliliğinin ardından, sayısız öğrenci yetiştireceği İ.T.Ü Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarı'na “Üslup ve Repertuar” derslerini vermek üzere davet edilmiştir. Buradaki 23 yıllık mesaisi, ardında bıraktığı sayısız öğrencisiyle 2005 yılında sona ermiştir. Bu süreçte, doğup büyüdüğü semtin yüzlerinden biri olan Eyüp Mûsikî Cemiyeti'ni de unutmamış, kurumun kalkınmasında ve öğrencilerin yetişmesinde roller almıştır.

Konservatuvardaki görevinden ayrılmasıyla beraber istirahate çekilen sanatkâr, o tarihten bu yana ilk kez İstanbul Medeniyet Üniversitesi Türk Mûsikîsi Bölümü'müz tarafından okula davet edilerek, 10.10.2017 tarihinde bölümün açılış dersini gerçekleştirmiş ve adına tertip edilen bir programda öğrencilere mûsikî yolculuğunu aktarmıştır. Bu yolda çeşitli tavsiyeler vermiş, genç sanatkârları yüreklendirmiştir.